

ABONAMENTUL.

Pentru Monarhie:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$ an
9 cor. $\frac{1}{4}$ 4-50 fil.

□ □

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oră 10 fil.

□ □

Tot ce privește foaie
să se adreseze la Re-
dacțiunea și Admini-
strațiunea „Unirea”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

La alegerea de Mitropolit.

— 0 constatare. —

Primum următoarea informație dintr'un loc competent:

În legătură cu sinodul electoral apropiat, ținem să fixăm câteva amănunte, de importanță istorică.

Sinodul provincial I. (tit. II, cap 3, p. 3) dispune: „Devenind în vacanță Scaunul episcopesc mitropolitan, seniorul dintre episcopii sufragani e îndatorat, în conțelegere cu Ordinariatul mitropolitan și ceilalți episcopi conprovinciali a-se îngrijii despre complinirea acelu Scaun *conducând* actul de alegere, *examinează abilitatea* celor aleși, susțerne propunerea pentru complinirea Scaunului vacant mitropolitan.”

Această dispoziție până acum, nu s'a executat *în întregime*. La alegerea de Mitropolit în 1893, a prezidiat ce e drept seniorul episcopilor, dar nu ca atare, ci *în calitate de comisar regesc*, ca și la sinodul electoral din 1868.

La sinodul, ce se va ținea în 9 Maiu c. va prezidă Episcopul Senior *ca atare* și vor fi de față Episcopii sufragani, cari după ce s'a făcut alegerea prin cler, *examinează abilitatea celor aleși* și vor *subșterne propunerea* pentru complinirea Scaunului vacant mitropolitan.

Dispoziția sinodului provincial se va executa în 9 Maiu pentru prima oră *în întregime*.

Acest drept al bisericii noastre — după informația cea mai autentică ce o avem — l-a exoperat II. Sa *Episcopul Valeriu* al Lugojului. Tot Ilustrității Sale Episcopului *Valeriu* este a-se atribui *exoperarea concesiunii pentru sinodul electoral*. (Cetitorii nostri se vor convinge ușor că Ilustrității Episcopului *Valeriu* îi revine și acest merit, căci la insistența Sa, Majestatea Sa a iscălit concesiunea pentru ținerea sinodului electoral

înainte a-se cere aceasta din partea consistorului nostru din Blaj. Adecă că Majestatea Sa a iscălit concesiunea pentru ținerea sinodului electoral încă în *13 Februarie* c., iar Consistorul din Blaj numai în ședința din *26 Februarie* a cerut această concesiune.)

Fixăm aceste amănunte, de mare importanță, împlinindu-ne astfel o datorie elementară de croniciari conștiențioși.

Aceasta *ca să se știe*, și ca să se risipească anumite svonuri fără nici un temei!

Ministrul de externe, contele Czernin a abdicat. La cârma externelor se pregătește o nouă schimbare. Telegramul anunță că ministrul de externe contele Czernin a abdicat.

Motivele acestei dimisii se reduc la enunțările ministrului de externe Czernin privitoare la Franța. La vorbirea din urmă contele Czernin a declarat, că înainte de începerea ofensivei germane împotriva englezilor și francezilor ministrul prezident Clemenceau a făcut întrebare la ministrul de externe austro-ungar, că monarhia în ce condiții ar fi aplicată a face pace? Contele Czernin a declarat, că Austro-Ungaria merge mână în mână cu Germania și la nici un caz nu reunoaște drepturile Franței asupra Alsaciei-Lorena.

Desvălirile aceste au provocat enorme surescități în Franța. Clemenceau, care a venit la putere cu deviza războiului până la biruința finală, s'a dovedit astfel de vânător după pace, deși acasă în Franța a pornit un războiu de exterminare împotriva oricărei mișcări pacifiste iar pe Caillaux și soții i-a aruncat în închisoare pentru același delict, de care s'a tăcut însuși vinovat.

Dară au fost și mai conșternate cercurile diplomatice din Anglia, cari credeau în solidaritatea de arme cu francezii și nu visau, ce rețea le țese căpetenia guvernului francez, căutând o cale de pace cu Austro-Ungaria. În astfel de împrejurări seartea guvernului Clemenceau se vedea pocetnită și partidele parlamentare din Franța și-au pus tot aparatul în mișcare de a deborși pe „tigrul bătrân” din fruntea afacerilor.

Clemenceau strâns așa cu ușa, în primele momente, n'a avut alt cuvânt la destăinuirile lui Czernin, decât ca să declare brusc: *Czernin a minșit*. Desminșirea aceasta laconică și puțin uzată între diplomați, a silit

pe Czernin să numească persoanele, cari au tratat cu plenipotențiații guvernului francez în saloanele unei dame din înalta societate pe pământul Svițerei.

La aceasta a răspuns Clemenceau cu senzaționale destăinuirii. Citat în fața comisiei de războiu, ca să se rectifice, a citit o scrisoare a Monarhului nostru regele Carol scrisă încă 31 Martie 1917 și adresată cumnatului său Sxt de Bourbon, în care afirmative Monarhul a îndrumat pe principele Sxt, ca să ia informații, că în ce condiții ar fi aplicată Franța a încheia pace. Tot odată îi aduce la cunoștință, că reunoaște îndreptățirea Franței asupra Alsaciei-Lorena, îndreptățirea Belgiei la independență și restaurarea ei.

Desvălirea lui Clemenceau a fost numai decât micșorată de o altă declarație a monarhului nostru precum și de oficioasele guvernului extern. Aceste spun, că textul citat de Clemenceau e deadreptul falșificat, căci monarhul în scrisoarea citată a spus numai atât, că monarhia ar sprijini aspirațiile Franței asupra Alsaciei-Lorenei, întrucât Franța ar avea drept asupra acestor provincii. Însă drept nu are. Cât pentru scopul urmărit de Clemenceau de a turbura bunele raporturi între Austro-Ungaria și Germania și a elătina tovarășia de arme dintre aceste două imperii, îl spulberă însăș împrejurarea, că astăzi trupele austro-ungare luptă alături de germani la frontul de vest devedind, că alianța aceasta de arme este inexpugnabilă și pe viitor.

Serisoarea monarhului către principele Sxt a atras pe câteva zile privirile dela câmpiile de războiu, asupra cabinetelor diplomatice, se lucră în taină neîncetat la o înțelegere definitivă între diplomați. Contele Czernin care a plecat la București pentru finalizarea păcii cu România a fost numai decât rechemat la Viena, unde și-a prezentat dimisia.

Cine va fi urmașul lui Czernin?

Foile maghiare susțin știrea, că urmașul lui Czernin va fi probabil — contele Tisza. Altele ar dori să vadă pe Andrassy la fruntea afacerilor. Cele austriece ar voi să aibă la cârma externelor pe principele Hohenlohe ori principele Mensdorf Poully. Cehii amenință deja de pe acum pe contele Tisza. De asemenea și celealalte partide i-au poziție fățișă împotriva lui, amenințând, că la caz când Tisza ar fi numit la externe, Reichsratul îi va vota neîncredere la primul prilej.

Alegerea de Mitropolit.

După atâtea scrisori, articoli, dialoguri și vorbe am ajuns la concluzia, că viitorul Mitropolit trebuie să aibă toate însușirile bune, și nici o însușire rea. Mitropolitul să fie: preot entusiast, român înflăcărat, absolut destinteresat pentru persoană proprie și vegetând numai pentru binele deaproapelui, dând piept cu toate viforele, și trăind numai pentru ocrotirea stăpâniților săi. Cu un cuvânt ne trebuie un visionar, un apostol: Un om pământean, care umblă desculț, ca să încălzească pe semenii săi, care privește cu ochii înflăcărați spre cele eterne, ca nouă tuturor să ne facă ușoare cele pământene...

În felul acesta pun o chestie, când vreau să caut vină și la Ingerii din ceriu.

Arhiepiscopul în definitiv va fi tot numai om pământean, cu însușiri bune și scaderi, oăci nime fără scaderi pe lume nu este.

Biserica noastră unită de prezent poate fi mândră de abundența de bărbați destoinici, abili și entusiaști, de care dispune. Niciodată istoria n'a arătat atâtea suflete elevate și temperamente expedite pentru gloriificarea ei și ridicarea neamului ca acum. Când citese, că memorandumul doleanțelor și al aspirațiilor noastre naționale, episcopii noștri l-au prezentat la treptele tronului, fără a esita și fără șovăire, nu desperez în viitorul unui popor, care are astfel de conducători. Ei s'au făcut tuturor toate pentru noi, și-au ridicat glasul la timpul cel mai oportun, au intervenit pentru năcazurile noastre și s'au făcut slujitorii unui neam, care multe secole pe ei i-a avut de ocrotitori, deși ei poartă cărja arhiepiscopă nu pe urma votului clerului, ci din grația stăpânirii. Dacă noi i-am fi ales, Dumnezeu știe, de fi nimeream așa bine. Frații gr.-orientali ne-ar putea da instructive învățături în privința aceasta...

Vorba e, că dintre cei mulți, care e cel mai potrivit după convingerea noastră și care oferă mai multe garanții pentru viitor? Căci pe mitropolit nu-l alegem pe un restimp numai, ca după aceea să-l trimitem la pensie, ci îl alegem pe o viață de om. Când cautăm la celes e mai potrivit pentru astăzi, să nu uităm a căuta și la cel potrivit pentru mâine, și mai ales pentru mâine, căci astăzi e scurt, o clipă numai, iar mâine înfinit.

Din ochirea aceasta spre viitor se pot ghici o mulțime de lucruri, cari ne privesc. Pot fi vremi extrem de viforoase, pot să fie chiar zile scaldate de soare. Dela cărmaci atârână, ca naia să rămână pururea la suprafață.

Mitropolitul este nu numai căpetenia bisericească a unui popor, el este și conducătorul și ocrotitorul lui politic. Ne interesează foarte de aproape, că individualitatea noului ales, ce garanții ne oferă, ca biserica cu instituțiile, poporul cu aspirațiile sale, ce mentor va primi în persoana noului Mire și ce putem aștepta pe acest teren dela erudițiunea, individualitatea și tactul viitorului Mitropolit. Memorandumul prezentat de episcopul Radu nu va fi cel din urmă, vor mai urma și altele și poate că multe.

Cineva trebuie să le facă și aceste. Odată le făcea partidul național, azi le face episcopii. Partidul le face și le lasă. Nime nu-l poate constrânge, nime nu-i poate porunci. Pe episcop însă îl constrâng toți. Când școlile sunt amenințate cu statificarea, cătră cine se îndreaptă tot natul? Cătră „sustinător!“ Ce-a făcut, cum a făcut, când a făcut? Îi succede să le mântue, și-a făcut numai datorința, nu-i succede — e prima decepție.

Autonomia catolică e problema, care bate cu putere la ușă. În sarcina Mitropolitului cade. El stă pe arenă. Cade, ne prăbușim și noi cu dânsul.

Și celelalte...

El e păstorul cel bun, își pune sufletul pentru turmă. Turma strigă, cere dreptate, cătră El strigă și El, e constrâns să chibzuiască, să lupte.

O coroană de spini e, care o punem pe capul noului arhiepiscop, dar nu e indiferent, că aceasta coroană, cum o va purta și talentul, priceperea, cunoașterea tuturor și a toate cum îl va scoate biruitor deasupra. Cele înșirate sunt numai chestii actuale. Cele viitoare Dumnezeu le știe. Pe Mitropolit nu-l instalăm numai pentru cele câteva, căte s'au ivi, la suprafață. Pe El îl alegem pentru o viață de om, pentru o serie de evenimente. Are oare conștiința formată asupra datorințelor sale și intuiția clară pentru viitor?

Ca preot sunt absolut conștinși, că ceice reflectează la aceasta onoare înaltă eclesiască, și pe cari clerul alegător îi aduce în combinație, sunt toți fara excepție preoți după inima lui Hristos. E un lucru atât de firesc acesta încât a stărui asupra lui ar fi ofensă la adresa candidaților și a alegătorilor chiar.

Ceace nu-i indiferent pentru progres și viața internă bisericească e, ca acest duh clerical să nu rămână sub șapte lăcate, ca o proprietate exclusiv individuală a noului Mire. Arhiepiscopul nu poate duce o viață individuală. Arhiepiscopul să nu fie un idol, înaintea căruia omul vine să se închine numai. Arhiepiscopul să trăiască în mijlocul turmei. Să inspire încredere tuturor.

Și să nu fie de credința, că singur poate face toate. O activitate, câtă stă în calea unui arhiepiscop la Blaj e atât de vastă și multiplă, încât dacă ar avea o sută de brațe și din nopți ar face zile, tot nu i-ar putea da singur de sfârșit. Să studieze prin propria intuiție împrejurările și oamenii, comandant să fie, la a cărei poruncă uriașă mașinaria să pornească, funcționând după un plan preconcept, neexcepționabil și fără greș.

FOIȚA.

„Pe când eram în lume...”

În amintirea preaiubitului meu dascăl:
Octavian Bonifaiu Banfi.

I.

O „blândă, mult duioasă și tainică lumină” cum ți-ai strecurat ultima licărire în inserarea târzie a unei zile de primăvară! Te-ai petrecut așa solitar și tăcut, pe când iubitorii tăi foști elevi, erau departe de patul suferinței Tale, departe de Tine, prin celea lozuri resfrate. Din foștii Tăi elevi de absolvire al anului 1911, nu era aproape de Tine nici unul, căci valorile vremii și ale seartei, i-a aruncat prin alte orașe și sate și tranșee. Glasul Tău, al desnădejdiei în moarte nu resbătea până la noi, căci nu puteam să-l auzim... Și Tu rosemnat și liniștit Te supuneai legii a toate stăpânitoare, dând drumul sufletului Tău sfânt și curat spre Tronul Celui de sus, iară trupul Tău să se reîntoarcă în împărăția lui...

Așa Te stingeați!... ca o „stea dulce și iubită a sufletului meu!”...

II.

Cetind despre repozarea Ta, preaiubite dascăl, mi-s'a iadurerat sufletul, și eu, un slujitor al legii mele, am simțit, că în liniștea chiliei mele, mi-se umezesc ochii...

Și Te-am plâns preaiubite dascăl; Te-am plâns...

Și din clipa aceea mereu mă gândesc la Tine, la anii mei de învățătură în luminoasele școli ale istoricului nostru Blaj. Amintirea mi Te readuce așa, bun și iertător, cu tragere de inima față de elevii tăi, la cari privai cu adevărată dragoste de părinte! Nu aveai preaiubite dascăl, gânduri rele, nu aveai porniri de-ordonate față de nimeni. Erai dascălul-părinte al tuturor! Știi să îndrepți pe cei lenși și nedisciplinați cu felul Tău sufletesc, de a corege! Și aceasta este, poate cauza, ca dupăce absolvaram noi în anul Domnului 1911 studiile gimnaziale, toți am dus cu noi scoana figurii tale iubite și dragostea recunoscătoare în inimile noastre.

Mi-aduc bine aminte: când, înainte de-a ne risipi prin locurile unde acum suntem, am lăcrimat la despărțire, și dascăl și elevi... Și ni-ai dat sfânta povață: Truda tu spre mai bine, și: drumul caracterelor drepte!

Și în drumul nostru spre casă ne gândiam la povețele și parintestice Tale fapte, simțind, cum pe inimile noastre se pune ceva greu, apăsător: grija zilei de mâine, despărțirea de ve-h ni Blaj, și, vom avea noi oare povățuitori și dascăli ca Banfi?!

...Și în satul ăsta îndepărtat în văile Ardealului, cum mă gândesc la ziua de ieri, la Tine iubite dascăl, simt cum e durere se lasă grea pe sufletul meu, cum mă înlăntuie o jală, că mi-se furișează o lacrimă pe aceasta

pagina, închinată prea scumpei Tale amintiri.. În ea se reoglîndește iubite dascăl, recunoștința și dragostea unui fost elev al Tău!..

III.

Veniseam la școlile din Blaj, dela liceul unguresc din Lugoj, înscriindu-mă în clasa II. Ce vreau? Era zarvă în coridoare și prin „clase”. Eu eram „home novus”. Dar auzind limba sfântă a mamei mele, mă simțeam aproape, ca acasă. Erau înscrierile. Eu venisem cu mama. Se înscriau pe rând, și după un obicei laudabil, mai înainte aceia, cari au fost la școli în Blaj și în anul trecut. Eu stateam sfios departe, când nici pomina să cunoaștem noi pe cineva în Blaj! Facându-mi-se loc și roat spre sfârșite, în urma ostemii mă iertatului profesor Emil Vicu, pe atunci rector al Internatului, ajungem și mama mă înscrie în clasa II-a gimnazială.

În glasul profesorului Banfi — cum îmi spuseră în ziua aceea — nu era răstături și gesturi cabalistice, ori glasuri apăsate. Bun și precaut era, cu simplitate și bunăvoință.

Și cu toate acestea calități indispensabile unui bun pedagog, totuși, n'am putut să mă avânt între școlarii cu „eminență”. Este a se căuta în temperamentul omului de-a aprecia și înțelege anumite lucruri...

Și așa a rămas Banfi — cum îi ziceam, elevii, simplu și cu e notă de apropiere față de profesorul de clasă — până când isprăvisem clasele gimnaziale...

Să asculte de toți, dar să urmeze glasul conștiinței proprii. Să știe separa interesele particularilor de interesele generale și să fie judecător imparțial și drept chiar și în cauzele, cari cer jertfă pe titlul de natura aceasta.

Și să nu continue regimul inaugurat de antecesor la Blaj. Duhul morit inaugurat la Blaj, mai bine de două decenii a inficiat întreg organismul arhidiecezan.

Dela mitropolitul Vancea încoace — afară de iscălirea actelor — aproape nimic nu s'a mai făcut. Fața Blajului de azi e încă tot opera marelui mitropolit, pe care la introducerea Sa în Scaun nu L-a primit nime, iar la groapă L-a petrecut o lume...

Alegătorii dela Blaj să grijească, ca viitorul Mitropolit să aducă cu sine toate indiciile unui sistem de întinerire și de avânt. Capital enorm intelectual și material să-l facă fructifer, ca să aducă îmbelșugate roade bisericii și neamului. *Un protop.*

Abzicerea contelui Czernin.

Din Viena se anunță: Conte Czernin și-a prezentat dimisia, iar Monarhul i-a primit-o. Până la numirea noului ministru de externe tot contele Czernin conduce afacerile, dar numai interimal.

Tot din Viena se anunță, că prim-ministrul Wekerle și contele Tisza au fost primiți de Majestatea Sa în audiență particulară. Audiența e în legătură cu rezolvirea crizei dela externe.

Guvernul hotărît să dimisioneze.

Prim-ministrul Wekerle a convocat consiliul de ministri, cu care prilej întreg ministerul a hotărît să dimisioneze.

IV.

Cum zic, era bun și indulgent.

În orele de ocupații, noi eștialtați, cari lucrăm ocupațiile cu „puști“ abuzam negreșit de îndu gența sa.

Șoapte în stânga, urgitari în dreapta, amenințări ușoare, cotorosând prin impurul vecinilor, furisând frânturi de propoziții, ceream să înjghebam și noi o ocupație. Până să sune clopoțelul m'ă erau doar 10—15 minute, și aceasta este situația mai critică, și de multeori afurialul de „bedel“ o zmințea cu sunarea mai de vreme.

El ca profesor al nostru, cunosându-ne până în măruntaiele inimii, ne cunoștea. Știa în câtrău să privească, să vadă, de „lucrăm“ ceva. Și de multeori ne prispea cu ochii atințiți în a treia bancă dela noi, în care lăcuia un elev cu „bun“. Pe lângă toată truda la începutul anului de-a ni afla vre-o „proaptă“ prin banca dinainte ori cel puțin dinapoi, era de multeori zădarnic. Așa, eram siliți la ocupații să recurgem pe la vecini. Și eram prispiti!

Bătrânul profesor uitându-se peste cartea, în care cetia, plesnia una tare cu palma, în catedră, acumulând un energie șt! Și cetia mai departe; noi „fura“ mai departe lucru firesc și logic pentru mintea noastră de atunci...

Și asta se repeta mai de multeori. Când observa, că nu este destul așa, ne creșeam cu o nouă admoniție.

În jurul alegerii de Mitropolit.

Zilele acestea ni-a ajuns în mână o circulară litografiată a unui protopop mai tânăr de al nostru, care îndeamnă preoțimea unită să-și deie în 9 Maiu, votul pentru trei persoane propuse de dânsul cu numele, căci altfel ni-se poate periclita dreptul electoral. Dreptul nostru electoral nu este și nu poate fi făcut atârănător dela numele persoanelor, cari vor intra în texnar. Preoțimea are cea mai deplină libertate în chestiunea aceasta și astfel nu este iertat să se gândească un singur moment, că votându-l pe cutare și nu pe cutare va primejdi dreptul electoral al bisericii.

Burian și pressa germană. Ministrul de externe Baronul Burian e viu salutat de pressa din Germania. În faptul, că Burian a fost numit la externe germanii văd un nou document de solidaritate și frăție de arme dintre Germania și Ungaria.

Pressa din Austria împotriva lui Burian. Pressa austriacă nu se prea însufleștește pentru venirea baronului Burian la putere. »Freie Presse« spune, că Czernin ne-a adus două încheeri de pace, iar Burian două războaie.

Unirea Basarabiei cu România.

Adunarea națională a statului Basarabean a proclamat uniunea țării cu România. Asupra acestui eveniment aduc toile din Budapesta următoarele amănunte:

Ministrul-prezident al Basarabiei, după ce a tratat mai multe zile cu politicianii țării, a invitat pe prim-ministrul României, d. Marghiloman ca să se prezinte înaintea consiliului regni-

colar basarabian și să expună condițiile, în cari s'ar putea efectua uniunea.

D. Marghiloman s'a prezentat dimpreună cu ministrul de interne Harjeu și a citit următoarele condiții: »Republica moldoveană-basarabească, care se estinde până la Prut, Nistru, Dunăre, Marea-Neagră și vechiul hotar al Austriei, voiește să useze după separarea ei de vechea Rusia, de dreptul suidispunerii și să unește cu România, cu țara mamă. Uniunea se face pe următoarea bază:

Consiliul regnicolar rămâne și pe mai departe împreună, până ce reforma proprietății de pământ o execute amăsurat trebuințelor țării. Basarabia își păstrează autonomia și pe baza dreptului electoral egal, universal și secret își păstrează dieta provincială și primește administrația independentă. Contingentul necesar pentru armată va fi recrutat pe bază teritorială. În guvernul român intră doi reprezentanți ai Basarabiei. Basarabia trimite deputați în parlamentul român după numărul locuitorilor ei, cari vor fi aleși pe baza votului universal, egal și secret. Parlamentul român convoacă fără întârziere adunarea constituantă, în care Basarabia va fi reprezentată amăsurat numărului populației sale. Indatorirea adunării constituantă va fi, să efectuiască uniunea celor două țări și să stabilească condițiile uniunii.

După ce Marghiloman a citit condițiile, a părăsit palatul adunării dimpreună cu suita sa. Consiliul basarabian a pertractat apoi condițiile. De față a fost și Constantin Stere, care a fost ales deputat basarabian. Deputația plugarilor a fost la început împotriva uniunii, dar după vorbirea șefului lor Ciganca, au primit. Au fost de față dintre 140 deputați 123. Au votat pentru uniune 64, iar 3 au votat în contra. S'au abținut dela vot 36. Împotriva au fost rușii, iar jidovii s'au abținut.

Marghiloman a fost după acesta avizat de rezultat și apărând din nou înaintea adunării, a proclamat uniunea Basarabiei cu România.

Presa despre retragerea lui Czernin. Presa maghiară ia cu adânc regret act de dimisia contelui Czernin, despre care scrie, că a fost un bărbat de cel mai grea calibru și a apărat interesele maghiare cu devotament pe timpul cât a stat la putere. »Pesti Napló« remarcă succesele lui la pacea din Ucraina și stăruințele lui pentru validitatea pretenziunilor maghiare cu ocazia păcii dela București. Foile din Austria iau simplu act, dar cehii iubilează. Cele din Germania remarcă

Era semn, că ocupația să fie oricât de verosimilă și corectă, totuși nu mai plătește nimic, era peetea că suntem însemnați; „fura“ ori „dela vecinul“, vedeai la vre-o câteva zile scris în caietul de ocupații De multeori nici nu le mai coregea, ci numai a vecinului, că alții „fura“ prea fidei, și era destul „o boată la un car de oale“... Ori apoi te învrednicia de un roșu: „nesuf“

Și oricum eram, iubitul nostru profesor era mândra cu noi, căci oricum: nu este pădure fără vreascuri, cari însă la un moment dat, produc și ele flacără și căldură...

V.

Știa să oscite zolul spre studii în elevi. Mai cu dojană, mai cu vorba bună, mai cu „nici tu nu treci în clasa eștialtă“ când ne trecea prin revistă băncile câtră finea anului. „Nici tu nu treci“ era vorbă gravă și hotărtoare. Era pentru noi fapt împlinit. De aici apoi pune te pe lucru, încă la începutul anului — până nu este târziu! Smb-somnatul încă am avut fericirea de-a fi distins cu „bun“ din limba latină, deși spun drept, nici în ziua de astăzi, nu m'ași putea însufleși de gramatica și sumedeniile celea de reguli și excepții.

(Va urma).

Valeriu Bora.

simplu, fără lungi comentarii. Câteva nu-și pot ascunde năcazul, că Czernin ar fi trebuit să se afirme mai cu putere pentru solidaritatea dintre Monarhie și Germania.

Nou ministru la externe. Baronul *Burián István* a fost numit ministru de externe. Burián a mai fost la externe, înainte de contele Czernin.

Războiul european.

— Telegramme oficiale. —

Budapesta, 16 Aprilie. Frontul vestic. Atacurile dela cursul Lys au adus rezultate depline. Tolcerele de explozie formate prin luptele din 1917 la Witschaete le-am ocupat. După canoade scurte am cucerit localitatea Wulwerghen și pozițiile de aci. Contra-atacul diviziilor engleze a eșuat. Pe platou trupele noastre atacând au ajuns până la culmile Nieuwerkerke și Bailleul pe cari le-au ocupat în lupte din apropiere. Atacul englez contra Locon s'a zădărnicit. Pe frontul dela Somme lupte aprigi s'au dat numai în valea Luce și ținutul Moreuil și Montdidier. Cu ocazia respingerii atacului anglo-francez întreprins spre nord de Luce am făcut prizonieri. Am îndeplinit întreprinderi succese la Oise—Aisne și termii vestici dela Mosel.

Frontul ostic. În Finlanda trupele descinse în Lawisa au înaintat peste Laptraeske, rupând de mai multe ori rezistența dușmană. Spre ost de Lahti am ajuns până la linia terată ce conduce din Tammersfors la Viborg.

Informațiuni.

Cătră cetitori.

P. T. Abonenți sunt rugați să binevoiască a-și solvi abonamentul.

În deosebi rugăm pe domnii restanțieri, să facă bine să ne plătească, căci speșele edării foaiei sunt mari și din parte-ne am fost destul de îndulgenți până acum.

Redacția și Administrația
„UNIRII”.

Întru mărirea lui Dumnezeu. *Cheregi Nuț* cu soția sa *Purcar Nică* credincioși din parohia Criștelec (Kerestelek) pentru fondul edificării bisericii noue din parohia Căheiul-Silvaniei și Bădăcin, au donat câte 1000 cor. laolaltă 2000 cor.; iar pentru biserică sa din Criștelec prin testament a lăsat un rit de 4 jughere în valoare de 12 000 cor. cu condițiune ca din venitul curat anual să se plătească preotului local stipendiu pentru servirea alor 4 s. Liturghii pentru el și soția sa, iar restul venitului să se facă fond pentru edificarea bisericii din Criștelec.

Mariimosul donator pentru jertfa aceasta frumoasă adusă pe altarul Domnului pentru podeaba casei lui Dumnezeu primească mulțămîntă ferbinte în numele comunităților bisericești amintite, dorindu-i dela Dumnezeu ca să-i răsplătească cu darul său cel cereșc prinosul acesta și să-i lungească firul vieții ca să poată face mai mult bine pentru mărirea lui Dumnezeu și mântuirea sufletului său.

Șimleu, la 26 Martie 1918.

Dr. Alexandru Gheție
vicar foraneu episcopesc.

Donațiune. Proprietarul magazinului de mode „*Brüder Simay*” din Brașov, comerciantul *Emil Bologa* a dăruit 50 Cor. pentru fondul „*Popa*” din Dumbrău. Primească mariimosul donator sincerile mulțămiri. Dumnezeu să-l răsplătească îmbelșugat. *Tunarul din Dumbrău.*

Convocare. P. T. membri ai „*Casinei Române*” din Blaj se convoacă la a

XXII-a adunare generală,

care se va ținea Duminică în 21 April a. c. la orele 10 a. m. în localul Casinei cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea adunării generale. 2. Raportul general al comitetului pe anul 1917. 3. Raportul casarului pe anul 1917. 4. Exmiterea alor două comisii pentru cenzurarea rapoartelor, pentru înscriere de membri noi și încasarea taxelor. 5. Raportul comisiunilor. 6. Designarea alor doi membri noi pentru verificarea procesului verbal al adunării. 7. Eventuale propuneri. 8. Închiderea adunării generale.

Blaj, 12 April 1918.

Dr. Ambroziu Chețianu
prezident.

Dr. Al. Borsa
secretar.

Mulțămîntă. Prin Librăria semin. teol. gr.-cat. din Blaj am primit: 42 bucăți cărți de lectură, solvite de On. D. *Cornel Andrea* paroh în Vestem, pentru soldații români dela garnizoana comandai militare ces. reg. din din Niksic (Montenegro). Pentru aceasta fapta nobilă deamă de vocațiunea unui păstor sufletesc îmi țin de o plăcută datorință a-mi exprima în numele soldaților, sincere mulțămite! *Ioan Cismaș*, preot militar la garnizoana ces. reg. a Comandai milit. din Niksic.

Anglia și America nu mai schimbă banii rusești. Guvernul englez și american au dat ordin ca începând cu prima Aprilie să nu mai fie schimbați, iar efectele să nu mai fie admise peste graniță.

Neerolog. † *Maria H. Coste n. Pop* preoteasă văduvă gr.-cat. din Chendrea după un morb scurt împărțită cu ss. sacramento ale muribunților în anul 82-lea al vieții și al 14-lea a văduviei și-a dat nobilul suflet în mâinile Creatorului la 28 Martie 6 ore a. m.

— † *Laurean Folea*, absolvent de gimnaziu, după un morb greu și îndelungat, contras în serviciul militar, în 9 April la 7 ore a. m. în anul al 21-lea al vieții și-a dat blândul său suflet în mâinile Creatorului împărțit cu ss. Sacramente.

Înmormântarea a avut loc Joi în 11 April la 2 ore d. a. în cimiterul bisericii gr.-cat. din Giuluș.

Odihneasă în pace!

Proprietar, editor și Redactor responsabil:
Ioan Suciu.

Bibliografie.

Mângăierea Creștinului. Carte de rugăciuni, ediț. IV. 480 pagini, format mic. Prețul unu ex. în leg. simplă de hârtie pentru speșele enorme ale tipării arcat la (3) trei coroane + speșele postale. În librării un ex. costă 4 cor. — **Cartea Administrația bisericească XVI+763 pag.** form. 8° mare, broșurată o dau și acum cu prețul vechiu redus la 6 cor. 80 fl. + speșele postale.

Ioan Genț protopop Nagyvárad
(Sztarovecsky-utca 6 sz.)

AVIZ.

Cum semnăturile pentru noua emisiune a „**ECONOMUL**”-ui au întrecut suma de un milion donesute de mii coroane, din partea acționarilor D. Dionizie Pop și soții s'a propus ridicarea capitalului la un milion cincisute de mii coroane.

Propunerea să va pertractă în adunarea generală dela 10 Maiu n. a. c. și să va emite după hotărîre un nou prospect. Prenotări primește direcțiunea și până atunci și să vor considera conform prospectului. Recomandăm cercurilor interesate să useze de prenotare și ne exprimăm vie noastre mulțumiri corporațiilor, dignitarilor și acționarilor pentru sprijinul acordat institutului.

Direcțiunea
inst. de cred. și ec. „**Economul**”
Cluj-Kolozsvár.

Nr. 27—1917 escb.

A doua provocare de plată.

P. T. proprietari ai acțiunilor mai jos semnate și adevă: Radu Ioan acția Nr. 910, Mânzat Coman 911, din Nagyszeben; Stoia Teodor 349-368, Baciu Ioan 937, Trif Ioan din Vesztény; Simoneti Paraschiva 655-794, Bogdan S. Ana 1138, Mitrea Bucur 1156-1160, Poplăcenel Ioan jun. 1161-1190, Galea Petru 1201-1210, Căpruță Maniu 1252-1254, Simoneti Valer 1282-1284, Reuniunea St. Mariae 1287-1288, Dragomir Ioan 1300, Sas Gheorghe 1309-1311, Simion Bucur 1447-1451, Silaghi Nicolau 1460, Roșu Ana 1475, Căpruță Maniu-sin. 1607, Muntean Bucur 1621, Topârcean Nicolau 1694, Duca Bucur 1695 toți din Resinări; Surdu Maniu 780, Surdu Ioan 871-880, Comșa Gheorghe 1610, Bacu Coman 1612-2613, Bădilă Ioan 1614-1617, Foamete Ioan 1618-1620, toți din Poplăka; Dr. Sfetcu Emilian 881-890, Albu Valerica 891-900, Helju Ioan 968-973 din Erdély Szerdahely; Mihuleț din Kiscsür; Măhăra Constantin 926-930 din Oltszakadát; Simoneti Aurel 931-945, Simoneti Horca 1686-1649-1658, Tăurean Dumitru 1659-1663, Micușan Mihaiu 1686-1687, Boiță Nicolau 1693 din Szebstye; Ignat Carol 974 din Középpeterd; Călăraș Ioan 1027-1036, Unchieșel George 1044-1045, Lazar Nicolau jun. 1080-1081, Roman Ioan 1082-1083, Lazar Nicolau sen. 1084-1086, Bucurcuiu Constantin 1093-1094, Călăraș Maria 1105, Călăraș Ana 1106, Călăraș Ioan 1107, Ștef Ioan 1121-1123, Clain Dumitru 1124-1128, Călăraș Nicolae 1624-1625, Dancu Nicolescu 1626 din Fenyőfalva; Maxin Gheorghe 1132-1133, Mareș Marta 1355, Mareș Dochia 1356, Schitea Ioan 1385-1404, Manca Augustin 1509, Moga Dumitru 1510, Sădean Ioan 1597-1598, Vlad Vasile 1599 din Felek; Cetean Ioan 1546-1550, Oprătan Toma 1600 din Cikendál și Peana Ioan 1691-1693 din comuna Guraró, — conform l. c. § 170 și statutelor § 9, prin aceasta să provoacă a achita la cassa băncii sumele restante a acțiunilor dimpreună cu 7% int. de întârziere cel mult în termen de patru (4) săptămâni, computând dela a treia publicare a acestei convocări, căci la din contră proprietarii acțiunilor necondiționat își pierd drepturile proveninde din acțiuni, iar sumele deja plătite se vor trece în favoarea fondului de rezervă a societății.

Din ședința plenară a direcțiunii ținută la 26 Martie 1918.

„**PEATRA**” bancă economică-comercială
și de credit societate pe acții.

Mărginean director.

R. Botezan.

Cancelaria tehnică

a lui

Mihail Ittu, priminginer silvic
Nagyszeben—Sibiu, str. Șaguna Nr. 8.

Efectuește măsurări de tot soiul și compune planuri, prețuește păduri, domenii întregi și mijloace vinzarea-cumpărarea lor, primește afaceri urbariale, etc.